

Quickscan flora en fauna Beerseweg / Emmerseweg, Diessen 2011

Quickscan flora en fauna
Beerseweg / Emmerseweg, Diessen
2011

Status: definitief

In opdracht van:

Van Bijsterveldt
Projectbegeleiding & Advies
Adviezen Ruimtelijke Ordening
Begeleiding van projecten
Ruimte voor Ruimte, inbreiding, etc.

Beerseweg 1a
5087 TP Diessen
info@vanbijsterveldtadvies.nl

Jozef van Bijsterveldt
Register makelaar-taxateur RMT/RT
Tel. 013 - 504 22 82
Mob. 06 - 53 70 61 11

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz en F.A.N. Meeuwissen

Nederweert, 6 juni 2011

Projectnummer: 11-074

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Beschrijving plangebied	1
1.3	Voorgenomen ontwikkeling	2
1.4	Opzet van de rapportage	2
2.	AANPAK EN ACHTERGRONDEN	3
2.1	Gebiedsbescherming	3
2.2	Boswet.....	5
2.3	Soortbescherming	5
3.	ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING.....	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Afwegingskader Natuurbeschermingswet (Natura 2000-gebieden)	7
3.3	Afwegingskader Beschermde natuurmonumenten.....	9
3.4	Afwegingskader Verordening Ruimte (2010).....	9
3.5	Boswet.....	9
4.	ANALYSE SOORTBESCHERMING	11
4.1	Inleiding	11
4.2	Flora	11
4.3	Zoogdieren	11
4.4	Vogels	11
4.5	Amfibieën	12
4.6	Reptielen	13
4.7	Dagvlinders	13
4.8	Vissen.....	13
5.	CONCLUSIES	14
5.1	Conclusies gebiedsbescherming	14
5.2	Conclusies soortbescherming	14
6.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES	16

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Beerseweg / Emmerseweg te Diessen, gemeente Hilvarenbeek is initiatiefnemer voornemens over te gaan tot de bouw van vijf Ruimte voor Ruimte-woningen. De onderzoekslocatie betreft de percelen, kadastraal bekend als Hilvarenbeek, sectie N, nummers 828, 829 en 830. Hiertoe is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Het in beeld brengen van de ecologische aspecten is een van de onderdelen behorend bij het te nemen projectbesluit.

In deze quickscan wordt inzichtelijk gemaakt of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben voor de verdere uitvoering. Ook wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden en welke stappen eventueel doorlopen dienen te worden.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied Beerseweg / Emmerseweg ligt ten oosten van Diessen in de gemeente Hilvarenbeek. De woningen worden gebouwd op een afstand van circa 100 meter ten oosten van het beekje de Reusel. De omgeving van de beoogde bouwlocatie ligt in het beekdal van de Reusel. Het beekdal is echter door de intensivering van het landgebruik niet meer als zodanig herkenbaar. Het plangebied maakt in landschappelijke zin deel uit van het rationeel ingerichte agrarisch cultuurlandschap.

Het plangebied ligt gedeeltelijk in als tuin ingericht gebied en gedeeltelijk in agrarisch gebied. De tuin heeft een parkachtig uiterlijk met gazon en verspreid staande bomen en struiken van maximaal 15 jaar oud. De rest van het plangebied maakt deel uit van agrarisch gebied en is in gebruik als raaigrasland dat aan de noordzijde aansluit op de Emmerseweg. Aan de zuidzijde van het grasland staat lintbeplanting langs een afvoergreppel.

Figuur 1: Ligging plangebied (binnen rode lijn) ten oosten van Diessen (Google Earth, 2011).

Figuur 2: Nieuwe inrichting (Crijns Rentmeesters, 2011).

Figuur 3 en 4: Impressie van het plangebied.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied worden vijf woningen gebouwd en wordt een waterpartij aangelegd (zie figuur 2).

1.4 Opzet van de rapportage

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze quickscan zullen beide aspecten beschreven worden. In hoofdstuk 2 worden aanpak en achtergronden beschreven. In dit hoofdstuk wordt relevante achtergrondinformatie op het gebied van wetgeving en beleid weergegeven in de grijze kaders. Wanneer deze informatie bekend is of vooral interesse bestaat in de lokale situatie dan kunnen deze kaders overgeslagen worden. In hoofdstuk 3 en 4 worden gebieds- en soortbescherming uitgewerkt. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. AANPAK EN ACHTERGRONDEN

2.1 Gebiedsbescherming

In 1992 heeft Nederland het internationale Biodiversiteitsverdrag ondertekend. Dit verdrag is het kader voor het nationale natuurbehoud. De Europese Unie heeft twee richtlijnen, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn (VHR), ontwikkeld ter bescherming van de biodiversiteit. In het kader van deze VHR is Nederland de verplichting aangegaan om internationaal belangrijk geachte ecosystemen, planten- en diersoorten te beschermen. Daarvoor zijn speciale Natura2000-gebieden aangewezen of aangemeld. De Natura 2000-gebieden worden, samen met onder andere de Beschermde natuurmonumenten, beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998.

De overheid streeft naar een samenhangend netwerk van hoogwaardige natuurgebieden (o.a. de Natura 2000-gebieden) en ontwikkelt om deze reden de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op provinciaal niveau vormt de EHS de ecologische structuur in Noord-Brabant. De bescherming van de EHS is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2010 (2011).

Het onderzoek naar de beschermingsstatus van het plangebied en beschermde natuurgebieden in de omgeving wordt uitgevoerd door te toetsen aan drie beschermingskaders: VHR, NB-wet en Provinciale regelgeving. Onderzocht wordt of:

- het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied;
- door de geplande ingreep een negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

Achtergrond bescherming Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

Gebiedsbescherming VHR-gebieden en Beschermde natuurmonumenten

Europese bescherming

De Vogel- en Habitatrichtlijn (1979,1992) beschermt gebieden door plannen en projecten rond deze gebieden te toetsen op mogelijk significante effecten. Afhankelijk van de aard van het effect (onderzocht in een 'voortoets') dient een verstorings-/verslechteringstoets of een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit een passende beoordeling blijkt dat negatieve effecten op beschermde natuurwaarden te verwachten zijn, dient de ingreep te worden getoetst aan het volgende afwegingskader:

- Alternatieven: (in breedste zin van het woord) zijn niet voorhanden,
- Belang: voor ingrepen in of bij Vogel- en Habitatrichtlijngebieden geldt een *dwingende* reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard,
- Compensatie: moet altijd vooraf en tijdig worden gerealiseerd.

Nationale bescherming

De Natuurbeschermingswet (1998) beschermt VHR-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten door plannen, projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de leefgebieden of habitats kunnen verslechteren, niet toe te staan zonder vergunning. Om inzichtelijk te maken of natuurwaarden verslechteren dient (indien een plan of project in of in de nabijheid van een NB-wet gebied ligt) een habitattoets te worden uitgevoerd.

Alle mitigerende en compenserende maatregelen dienen ervoor te zorgen dat de samenhang van Natura 2000 (het netwerk van natuurgebieden in Europa) bewaard blijft.

Achtergrond bescherming EHS

Bescherming EHSNota Ruimte

De visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland wordt weergegeven in de Nota Ruimte. In deze Nota wordt duidelijk welke waarden overal tenminste gegarandeerd worden (de basiskwaliteit) en voor welke ruimtelijke structuren het rijk een grotere verantwoordelijkheid heeft. Daar streeft het rijk naar meer dan basiskwaliteit. Voor natuur en landschap wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een netwerk van VHR-gebieden, de EHS, NB-wetgebieden en de robuuste ecologische verbindingen. Voor gebieden met een beschermde status geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij' - regime. Ingrepen in of in de onmiddellijke nabijheid van deze gebieden worden niet toegestaan indien wezenlijke kenmerken, waarden of nagestreefde natuurontwikkeling worden aangetast.

Indien de ruimtelijke ontwikkeling na toetsing via het afwegingskader door gaat, kan natuurcompensatie noodzakelijk zijn. Van compensatie is pas sprake indien na mitigatie (verzachtende maatregelen) nog sprake is van negatieve effecten. Het afwegingskader van de Nota Ruimte is verfijnd in provinciale regelgeving.

Als een ingreep in de EHS onvermijdelijk is, geldt dat mitigerende maatregelen genomen moeten worden. Indien de mitigatie niet volstaat, moet voor het resterende effect worden gecompenseerd. Bij compensatie gelden de voorwaarden dat:

- geen nettoverlies aan natuurwaarden (areaal, kwaliteit en samenhang) optreedt,
- compensatie aansluitend of in de directe omgeving van het gebied is (duurzaamheid),
- indien kwalitatief gelijkwaardige compensatie aansluitend of nabij de plaats van ingreep niet mogelijk is compensatie op een andere locatie moet plaatsvinden,
- indien op een andere locatie compensatie niet mogelijk is, financieel moet worden gecompenseerd,
- het tijdstip van besluit over de geplande ingreep tevens tijdstip van besluit is over de aard, de wijze, het tijdstip van mitigatie en het tijdstip van compensatie.

Provinciale bescherming

De beschermingsformule uit de Nota Ruimte is nader uitgewerkt door de Provincie Noord-Brabant in de Verordening Ruimte. Bij ruimtelijke ingrepen dient het onderstaande afwegingskader te worden doorlopen.

1.	Vindt de ingreep plaats in de EHS, in bos, landschaps- en natuurelementen die in een vigerend bestemmingsplan reeds beschermd zijn of onder de werkingssfeer van de Boswet vallen?	Ja ▼	Nee ►	dan is deze verordening niet van toepassing.
2.	Gaan door de ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden verloren?	Ja ▼	Nee ►	dan is mitigatie en compensatie niet aan de orde.
3.	Is er sprake van een groot openbaar belang?	Ja ▼	Nee ►	dan wordt de ingreep niet toegestaan.
4.	Kan met een andere activiteit dezelfde doelstelling gerealiseerd worden waarbij minder of geen schade ontstaat aan natuurwaarden?	Nee ▼	Ja ►	dan daar uitvoeren, dan 1.
5.	Zijn er andere locaties waar de ingreep gerealiseerd kan worden en waarbij minder of geen schade ontstaat aan natuurwaarden?	Nee ▼	Ja ►	dan daar uitvoeren, dan 1.
6.	Kunnen de negatieve effecten op natuurwaarden worden voorkomen?	Ja: dan is geen compensatie, maar mitigatie vereist;
Deels: naast mitigatie is ook compensatie vereist;
Nee: compensatie is vereist.		

Tabel 1: Afwegingskader Verordening Ruimte.

2.2 Boswet

Als voor het uitvoeren van de geplande ontwikkeling kap van bomen plaatsvindt (buiten de bebouwde kom Boswet), dan wordt getoetst of een meldings- en herplantingsplicht aan de orde is. De bebouwde kom Boswet betreft een in het bestemmingsplan vastgestelde grens. Binnen de grens is het kapvergunningstelsel van de gemeente van toepassing, buiten de grens geldt de Boswet.

Boswet

De Boswet heeft de instandhouding van het Nederlandse bosareaal en houtopstanden als doel en biedt bescherming aan bosgebieden buiten de bebouwde kom Boswet. Deze bebouwde kom valt niet altijd samen met de bebouwde kom ingevolge de wegenverkeerswetgeving. De Boswet kent drie belangrijke instrumenten ter instandhouding van bosareaal en houtopstanden buiten de bebouwde kom:

- de meldingsplicht
- de herbeplantingsplicht
- het kapverbod

Iedereen, ongeacht of hij eigenaar is volgens de Boswet, die een houtopstand gaat vellen moet deze activiteit vooraf melden (meldingsformulier aan Dienst Regelingen, Ministerie van EL&I en eigenaar van de houtopstand). Deze verplichting geldt *niet* als o.a.:

- de grond nodig is voor de uitvoering van een werk overeenkomstig een goedgekeurd bestemmingsplan,
- het gaat om houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen, en of geen grotere oppervlakte beslaan dan 10 are, of in geval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20 stuks,
- het gaat om uitdunning van een bos,
- het gaat om periodiek vellen van griend- en hakhout,
- houtopstanden op erven en in tuinen, houtopstanden binnen de bebouwde kom, treurwilgen, Italiaanse populieren, lindes, paardenkastanjes, wegbeplantingen en beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren, kerstbomen, vruchtbomen en windschermen om boomgaarden en kweekgoed.

De herbeplantingsplicht houdt in dat het gekapte bos opnieuw moet worden ingeplant of op een andere plek moet worden gecompenseerd. Herbeplanten op andere grond, dan waar de houtopstand is verwijderd, mag alleen indien Dienst Regelingen hiervoor toestemming heeft gegeven, mogelijk met voorschriften en beperkingen.

Het kapverbod kan worden opgelegd door de ministers van OCW en EL&I ter bewaring van natuur- en landschapsschoon.

Indien de bomen vallen binnen de bebouwde kom (Boswet), dient een kapvergunning bij B&W van betreffende gemeente te worden aangevraagd. De Boswet zondert bepaalde categorieën bomen uit van gemeentelijke regelgeving. Dit betreft onder andere wilgen en populieren langs landbouwgronden en wegen, bomen van bosbouwondernemingen, fruitbomen en windschermen langs boomgaarden. Op deze bomen is een gemeentelijke kapverordening dus *niet* van toepassing.

2.3 Soortbescherming

Het onderzoek naar de beschermingsstatus van soorten die voorkomen in of in de omgeving van het plangebied, is uitgevoerd door een gegevensset samen te stellen van waarnemingen uit de kilometerhokken waarin het plangebied gelegen is (140-387 en 141-387). Voor het samenstellen van de gegevensset is gebruik gemaakt van de basisgegevens van Het Natuurloket (NDFF), uit verspreidingsatlassen en Waarneming.nl.

De gegevensset is samengesteld in mei 2011 en aangevuld met een veldbezoek (habitatgeschiktheidsanalyse) in mei 2011. Alleen gegevens vanaf 2001 zijn gebruikt. Oudere gegevens hebben een geringe informatiewaarde ten aanzien van de huidige situatie.

De in het plangebied aangetroffen soorten worden getoetst aan twee wettelijke beschermingskaders: de Flora- en faunawet en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vervolgens wordt nagegaan of het plangebied voor deze soorten onderdeel is van het leefgebied. Op grond van de beschermingsstatus wordt onderzocht of er belemmeringen zijn om over te gaan tot de bestemmingsplanwijziging. Indien

belemmeringen aan de orde zijn wordt per onderzochte groep een advies gegeven ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen en/of de te volgen procedures.

Achtergronden soortbescherming (juridisch)

Soortbeschermingskaders

De Flora- en Faunawet (AMvB art. 75) deelt de soorten in drie tabellen in.

Soorten tabel 1: algemene vrijstelling ontheffingsaanvraag.

Soorten tabel 2: ontheffingsaanvraag noodzakelijk, tenzij de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door LNV vastgestelde/goedgekeurde gedragscode.

Soorten tabel 3: streng beschermd. Afhankelijk van de betekenis van het plangebied en het voorkomen van (streng) beschermde soorten geldt een afwegingskader.

De aanvraag van een ontheffing is alleen noodzakelijk indien de voorgenomen activiteiten/werkzaamheden een schadelijk effect hebben op de aanwezige beschermde soorten. Vaak gaan werkzaamheden en de bescherming van soorten goed samen. Indien het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht aan beschermde soorten is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Verbodsbepalingen uit de Flora en Faunawet

Ten aanzien van beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 13: Het vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

Ten aanzien van beschermde dieren is het verboden:

Artikel 9: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

De Habitatrichtlijn noemt soorten in bijlagen. Soorten genoemd in bijlage IV genieten een strenge bescherming. Bij deze soorten geldt ook een afwegingskader. Dit Europees vastgestelde kader is strenger dan het afwegingskader van de Flora- en Faunawet. Voor soorten genoemd op bijlage II geldt dat speciale leefgebieden dienen te worden aangewezen.

3. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

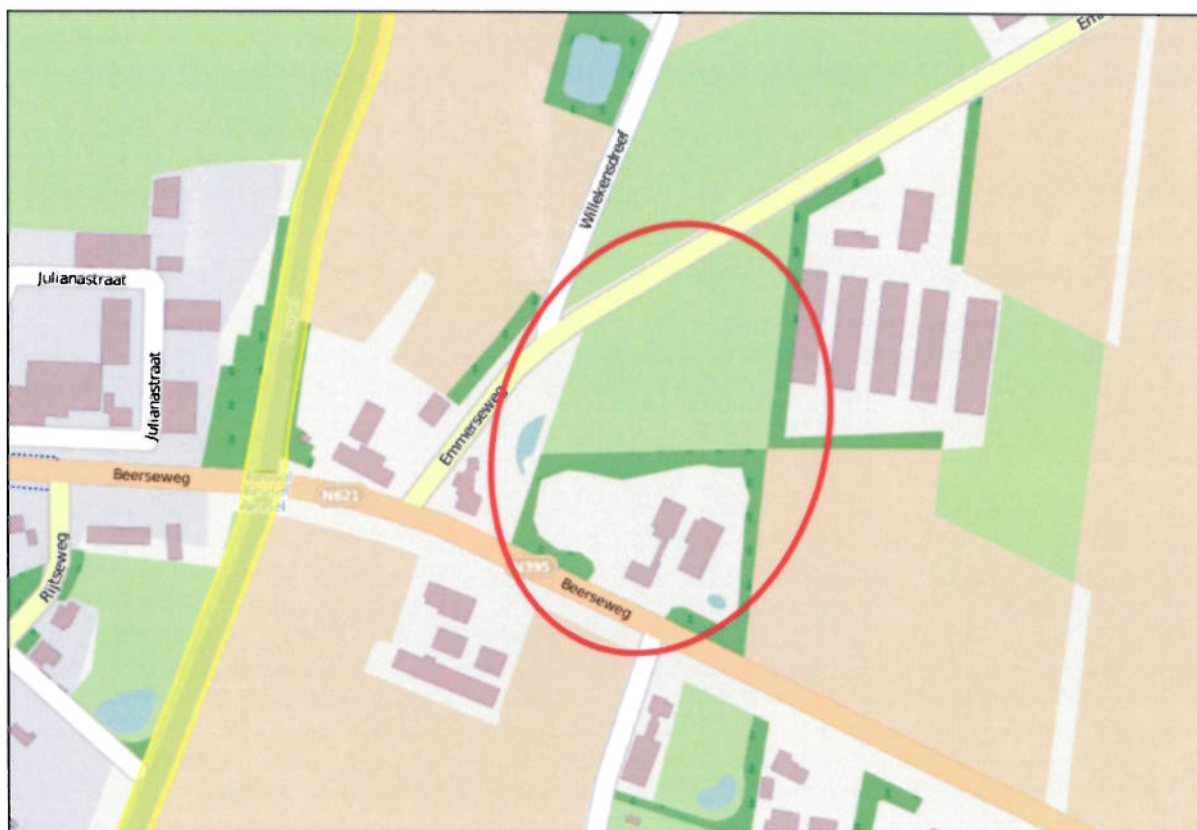
3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt per afwegingskader aangegeven of het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied en wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ingreep een mogelijk negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

3.2 Afwegingskader Natura 2000 gebieden

De Natura 2000 gebieden betreffen zowel Vogelrichtlijn- als Habitatrichtlijngebieden. De Vogelrichtlijngebieden zijn merendeels al in de periode 1986-2005 aangewezen. De aanwijzing van de Habitatrichtlijngebieden, die in mei 2003 zijn aangemeld bij de Europese Commissie, zal vanaf eind 2007 plaatsvinden. Zowel op formeel aangewezen gebieden als op bij de Europese Commissie aangemelde gebieden zijn rechtsgevolgen van toepassing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (art. 19d e.v.) of de Habitatrichtlijn (artikel 6, directe werking of richtlijnconforme toepassing).

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000 gebied (zie figuur 5). Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is Kempenland-West dat in de vorm van de beek de Reusel op zo'n 150 meter ten westen van het plangebied ligt. Dit richtlijngebied ligt ook ten oosten van het plangebied op een afstand van meer dan 3 kilometer.

Figuur 5: Globale ligging plangebied (rood) ten opzichte van N2000-gebied Kempenland-West (geel).

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000 gebied hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de waarden in een gebied beïnvloeden (externe werking). Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking; bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000 gebied, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied. Ten aanzien van het Natura 2000 gebied dient:

- zekerheid geboden te worden dat de natuurlijke kenmerken van het aangemelde Habitatrichtlijn niet worden aangetast;
- zekerheid geboden te worden dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel versterking van soorten niet optreedt.

Kempenland-West is aangewezen voor de habitattypen Beken en rivieren met waterplanten, Droge heide, pioniersvegetaties met snabelbiezen, stuifzandheide met Struikheide, Vochtige alluviale bossen, Vochtige heide en Zwakgebufferde vennen en voor de soorten Kleine modderkruiper en Drijvende waterweegbree. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de gevoeligheid van deze soorten voor storingsfactoren.

Tabel 2: Overzicht typen en soorten en storingsgevoeligheid (Ministerie van ELI, 2011)

	Oppervlakteverlies	Versnippering	Verzuring	Vernesting	Verzoeting	Verziltig	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Stroomsnelheid	Overstromingsfrequentie	Dynamiek substraat	Geluid	Licht	Trilling	Optische verstoring	Mechanische effecten	Verandering populatiedynamiek	Verandering soortensamenstelling
TYPEN																			
Beken en rivieren met waterplanten													X	X	X				
Droge heiden										X	X	X	X	X	X				
Pioniersvegetaties met snabelbiezen										X		X	X	X	X				
Stuifzandheiden met Struikheide												X	X	X	X				
Vochtige alluviale bossen												X	X	X	X				
Vochtige heiden										X		X	X	X	X				
Zwakgebufferde vennen												X	X	X	X				
SOORTEN																			
Kleine modderkruiper																			
Drijvende waterweegbree		X						X			X		X	X	X	X		X	

zeer gevoelig	
gevoelig	
niet gevoelig	
niet van toepassing	X
onbekend	

Afweging:

Bij de voorgenomen bouw van vijf woningen in het kader van Ruimte voor ruimte zijn drie verstoringsfactoren mogelijk van betekenis in relatie tot het Natura 2000 gebied: Geluid, trilling en verdroging. De mate waarin deze verstoringsfactoren voorkomen ten gevolge van de geplande ontwikkeling, wordt hieronder beschreven. De andere verstoringsfactoren spelen gezien de aard van de ontwikkelingen en de afstand tot het Natura 2000 gebied geen rol.

Geluid:

Tijdens de bouw van de woningen wordt tijdelijk meer geluid geproduceerd als gevolg van de werkzaamheden. Deze geluiden zijn echter van geringe aard en omvang dat een negatief effect is uit te sluiten.

Trilling:

Tijdens de bouw van de woningen kunnen tijdelijk meer (bodem)trillingen optreden als gevolg van de werkzaamheden en het rijden met zware voertuigen. Het effect valt echter weg tegen de bestaande trillingen van het vracht- en landbouwverkeer dat rijdt via de Emmerseweg en de Beerseweg. Als gevolg van de werkzaamheden en de aanvoer van bouwmaterialen treedt geen negatief effect op.

Verdroging:

Bij de nieuwe woningen wordt een infiltratievoorziening aangelegd in de vorm van een vijver, zodat hemelwater in de bodem kan inziigen. Door de aanleg van deze voorzieningen is een verdrogend effect als gevolg van de nieuwe woningen uitgesloten. Van een negatief effect op het richtlijngebied is geen sprake.

Conclusie Natura 2000-gebieden

De voorgenomen ontwikkeling (bouw van vijf woningen) vindt plaats op een afstand van circa 150 meter van het Natura 2000 gebied Kempen-West. Een negatief effect op de habitattypen en -soorten treedt niet op. Een Natuurbeschermingswetvergunning is niet aan de orde.

3.3 Afwegingskader Beschermde natuurmonumenten

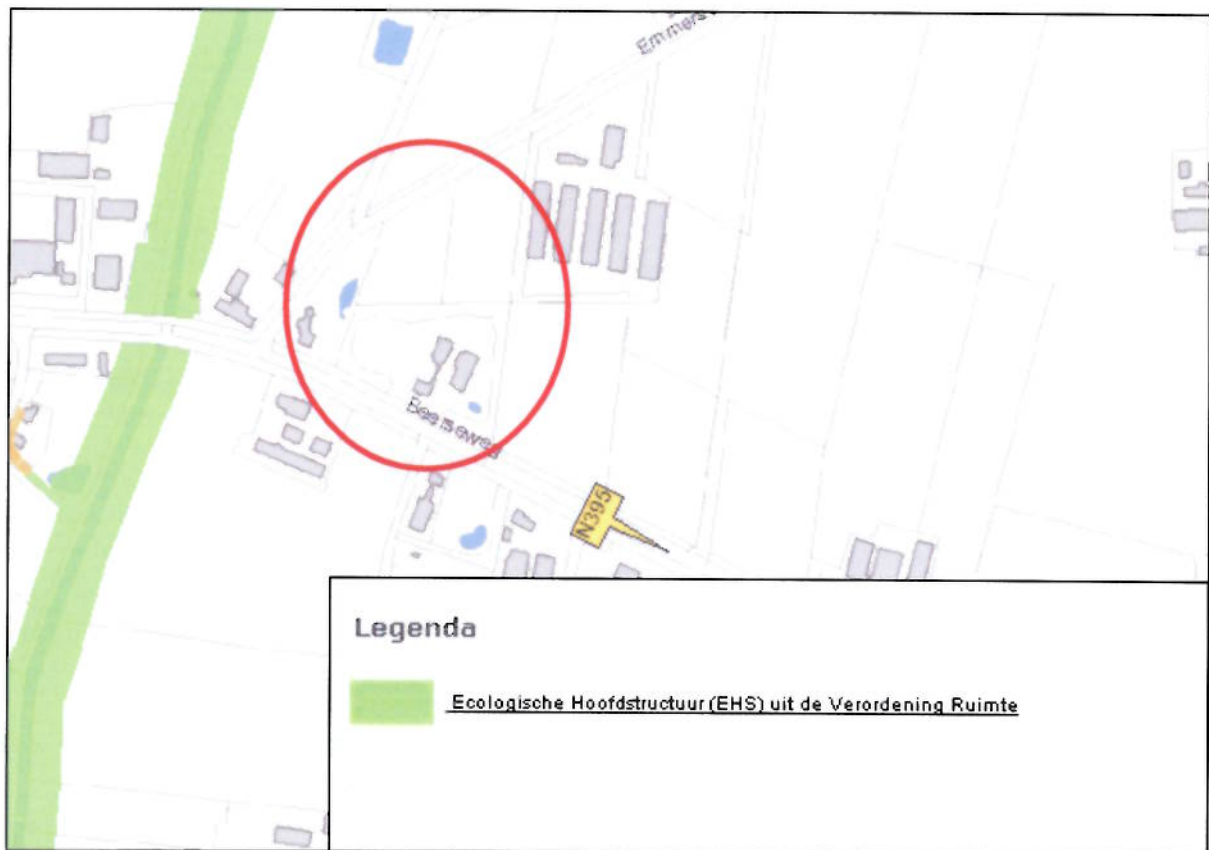
Op een afstand van meer dan vier kilometer van het plangebied ligt het Beschermde natuurmonument Landschotse Heide. Op basis van de voorgenomen ontwikkeling, het tussenliggende (agrarische) gebied en de grote afstand tussen plangebied en Beschermde natuurmonument is een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet niet aan de orde.

3.4 Afwegingskader Verordening Ruimte (2010)**Ligging ten opzichte van EHS**

Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (zie figuur 7). Het plangebied grenst evenmin aan EHS. De Verordening Ruimte (2010) is voor wat betreft het aspect EHS niet van toepassing.

3.5 Boswet

Door de voorgenomen ontwikkeling worden enkele bomen geveld in de tuin. De Boswet is niet van toepassing. Wel dient bij de gemeente Hilvarenbeek een omgevingsvergunning te worden ingediend. Bij een aanvraag van een omgevingsvergunning weegt de gemeente het belang van handhaving van de te kappen houtopstand af tegen het belang van verwijdering ervan.

Figuur 7: Globale ligging plangebied (rood) ten opzichte van EHS (Informatiekaart Ecologische hoofdstructuur - provincie Noord-Brabant, 2011).

4. ANALYSE SOORTBESCHERMING

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten in het plangebied en de omgeving daarvan voorkomen. Daartoe zijn gegevens onderzocht uit het kilometerhok waarin het plangebied ligt (140-387 en 141-387). Indien beschermde soorten aanwezig zijn, wordt aangegeven of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is. Daarnaast wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen moeten worden doorlopen.

De ecologische verwachtingswaarde van het gebied in de huidige vorm is laag. Het plangebied is in gebruik als tuin, op een ander deel vindt regulier agrarisch gebruik plaats (frequente bewerkingen).

4.2 Flora

Uit de samengestelde gegevensset blijkt dat geen beschermde plantensoorten uit het plangebied bekend zijn. Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat het gehele gebied in gebruik is als tuin en eenvormig, soortenarm raaigrasland. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten. Bij ruimtelijk ontwikkelingen of ingrepen is een ontheffingsaanvraag voor flora in het kader van de Flora- en faunawet niet aan de orde.

4.3 Zoogdieren

Uit het plangebied en directe omgeving zijn enkele soorten zoogdieren bekend (Dwergspitsmuis, Rosse woelmuis). Het plangebied maakt naar verwachting deel uit van leefgebied van meerdere algemeen voorkomende soorten woelmuizen, Egel, Konijn, Haas en Vos. Deze soorten worden genoemd in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor soorten uit deze tabel geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Een ontheffingsaanvraag voor deze algemeen voorkomende soorten zoogdieren is bij ruimtelijke ontwikkelingen niet nodig. Wel blijft de zorgplicht van kracht.

In het plangebied komen geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen voor. De laanbeplanting aan de Emmerseweg kan van betekenis zijn voor foeragerende en migrerende vleermuizen. Hoewel deze soorten niet uit het plangebied en omgeving bekend zijn, is het aannemelijk dat algemeen voorkomende vleermuizen van deze laanbeplanting gebruik maken. Bij de voorgenomen ontwikkeling dient de lijnvormige structuur (laanbeplanting langs de Emmerseweg) vrijwel aaneengesloten te blijven. In dat geval vindt geen aantasting plaats van (potentiële) vliegroutes en is een ontheffingsaanvraag niet nodig. Bij de ontwikkeling van het gebied is voorzien in een nieuwe waterpartij en veel nieuwe erfbeplantingen (op de grenzen van de nieuwe percelen). Dit betekent potentieel meer geschikt foerageergebied voor in de omgeving voorkomende vleermuizen.

4.4 Vogels

Gegevens van broedvogels zijn niet bekend. Tijdens het veldbezoek (mei 2011) werden in het gebied indicaties verkregen van aanwezige broedvogels. Het plangebied maakt deel uit van het broedgebied van Winterkoning, Vink, Houtduif, Heggemus, Merel en Groenling.

In de Flora en faunawet worden **alle broedende** vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

In een aantal gevallen worden **ook de nesten** van een aantal soorten jaarrond beschermd. Indien nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt,

een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Type	Omschrijving	Soorten
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk EL&I heeft tevens aangegeven dat <i>"De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009)."</i>	Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

Type A: Tijdens het veldbezoek werden geen soorten van dit type aangetroffen. Op basis van het aangetroffen gebied is de aanwezigheid van deze soorten als broedvogel uit te sluiten.

Type B: Tijdens het veldbezoek werden geen soorten van dit type aangetroffen. Op basis van het aangetroffen gebied is de aanwezigheid van deze soorten als broedvogel uit te sluiten.

Type C: In het plangebied komen diverse karakteristieke broedvogels van dorpen voor. Voor deze soorten is een ontheffingsaanvraag in verband met jaarrond beschermde nestplaatsen niet aan de orde.

Voor het plangebied en omgeving geldt dat altijd rekening gehouden dient te worden met bescherming van (in gebruik zijnde) nesten tijdens de broedperiode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Het verdient aanbeveling versturende werkzaamheden buiten deze periode uit te voeren. Indien uitgesloten kan worden dat broedende vogels niet aanwezig zijn binnen het plangebied dan kan ook tijdens de broedperiode gewerkt worden. Een ontheffingsaanvraag is bij ruimtelijke ontwikkelingen niet noodzakelijk mits broedende vogels niet verstoord worden.

4.5 Amfibieën

Uit de samengestelde gegevensset zijn geen amfibieën bekend. Op basis van het aangetroffen biotoop (met waterpartij in een deel van het plangebied) is het aannemelijk dat algemeen voorkomende soorten als Bruine kikker, Groene kikker en Gewone pad in het plangebied voorkomen. Deze soorten worden genoemd in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor soorten uit deze tabel geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Een ontheffingsaanvraag voor deze algemeen voorkomende soorten amfibieën is bij ruimtelijke ontwikkelingen niet nodig. Wel blijft de zorgplicht van kracht.

4.6 Reptielen

Uit de samengestelde gegevensset zijn geen reptielen bekend. Op basis van het aangetroffen biotoop (ontbreken van kleine landschapselementen) is de aanwezigheid van reptielen uit te sluiten. Een ontheffingsaanvraag ten aanzien van reptielen in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

4.7 Dagvlinders

Uit de samengestelde gegevensset en het veldbezoek zijn enkele waarnemingen bekend van dagvlinders. Hierbij zijn geen soorten vastgesteld die bescherming genieten door de Flora- en faunawet. Op basis van het huidig gebruik en inrichting/beheer van het plangebied is de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is een ontheffingsaanvraag voor dagvlinders in het kader van de Flora- en faunawet niet nodig.

4.8 Vissen

Open water is in het plangebied aanwezig in de vorm van een waterpartij. Hierin worden geen werkzaamheden uitgevoerd, de waterpartij blijft behouden. Een ontheffingsaanvraag voor vissen is niet aan de orde.

5. CONCLUSIES

5.1 Conclusies gebiedsbescherming

- De voorgenomen ontwikkeling (bouw van vijf woningen) vindt plaats op een afstand van circa 150 meter van het Natura 2000 gebied Kempen-West. Een negatief effect op de habitattypen en -soorten treedt niet op. Een Natuurbeschermingswetvergunning is niet aan de orde.
- Op een afstand van meer dan vier kilometer van het plangebied ligt het Beschermd natuurmonument Landschotse Heide. Op basis van de voorgenomen ontwikkeling, het tussenliggende (agrarische) gebied en de grote afstand tussen plangebied en Beschermd natuurmonument is een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet niet aan de orde.
- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van EHS. De Verordening Ruimte is voor wat betreft het aspect EHS niet van toepassing.
- Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling worden enkele bomen geveld in de tuin. De Boswet is niet van toepassing (erfbeplanting). Wel dient bij de gemeente Hilvarenbeek een omgevingsvergunning te worden ingediend. Bij een aanvraag van een omgevingsvergunning weegt de gemeente het belang van handhaving van de te kappen houtopstand af tegen het belang van verwijdering ervan.

5.2 Conclusies soortbescherming

- Op basis van het veldbezoek, de beschikbare gegevens en de locatie en inrichting van het plangebied wordt nader veldonderzoek niet noodzakelijk geacht.
- Planten:
Beschermd plantensoorten zijn uit het plangebied niet bekend. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet is in geval van ruimtelijke ontwikkelingen niet aan de orde.

- Zoogdieren:
Naar verwachting komen in het plangebied algemeen voorkomende soorten zoogdieren voor (soorten genoemd in tabel 1). Voor deze soorten is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffingsaanvraag noodzakelijk.

Het is aannemelijk dat het plangebied de functie vervult van migratie- en van foerageergebied voor vleermuizen. Door de aanplant van nieuwe erfbeplanting wordt de foerageerfunctie versterkt. De functie van migratiegebied blijft bestaan bij de voorgenomen ontwikkelingen mits de groenstructuren (laanbeplanting langs de Emmerseweg) behouden blijven. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet is in dat geval niet aan de orde.

- Broedvogels:
Het plangebied maakt deel uit van het broedgebied van vogels van dorpen en stedelijke bebouwing. Voor het plangebied en omgeving geldt dat rekening gehouden dient te worden met bescherming van (in gebruik zijnde) nesten tijdens de broedperiode. **Alle broedende** vogels zijn strikt beschermd in het kader van de Flora- en Faunawet. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Het verdient aanbeveling mogelijk versturende werkzaamheden buiten deze periode uit te voeren. Indien uitgesloten kan worden dat broedende vogels niet aanwezig zijn

binnen het plangebied dan kan ook tijdens de broedperiode gewerkt worden. Een ontheffingsaanvraag is bij ruimtelijke ontwikkelingen niet noodzakelijk mits broedende vogels niet verstoord worden.

- Overige diersoorten:

Voor overige diergroepen (beschermde soorten amfibieën, reptielen, vlinders of vissen) vormt het plangebied geen geschikt leefgebied, komen enkel soorten voor die geen of een matige bescherming genieten (tabel 1 Ffwet) en/of zijn geen waarnemingen bekend over het voorkomen van deze beschermde soorten. Een ontheffingsaanvraag voor overige diergroepen in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

- In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht¹ geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. LNV, 2005.

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Delft, J.J.C.W. van & W. Schuitema, 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. RAVON Noord-Brabant, Tilburg / Stichting RAVON, Nijmegen.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking Flora- en faunawet.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79/409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting. Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Provincie Noord-Brabant, 2010. Verordening Ruimte 2011.

Provincie Noord-Brabant, 2008. Paraplunota Ruimtelijke Ordening, Provincie Noord-Brabant, 2008.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Twisk P. & H. Limpens, 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant; VZZ in opdracht van provincie Noord-Brabant, 2006.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa. Bern, 1979.

www.brabant.nl

www.minlnv.nl

www.waarneming.nl